

## Informācija par pārvadāto pasažieru skaita izmaiņām iekšzemes sabiedriskajā transportā 2022. gadā<sup>1</sup>

2022. gadā Latvijas sabiedriskajā transportā, kas ietver gan reģionālos pārvadājumus ar autobusiem un vilcieniem, gan valstspilsētu pašvaldībās organizētos pilsētas nozīmes maršrutus, kopā tika veikti 161,67 miljoni pasažieru braucieni, kas, salīdzinot ar 2021. gadu un 2020. gadu, ir par attiecīgi 28% un 7% vairāk. Salīdzinot ar periodu pirms Covid-19 pandēmijas, 2022. gadā tika pārvadāti par 32% mazāk pasažieru nekā 2019. gadā, kad Latvijas sabiedriskajā transportā tika veikti 238,90 miljoni pasažieru braucieni. No visiem 2022. gadā veiktajiem pasažieru braucieniem lielākā daļa jeb **76,88%** braucieni tika veikti valstspilsētu pašvaldību maršrutos (Rīgā, Daugavpilī, Jēkabpilī, Jelgavā, Jūrmalā, Liepājā, Rēzeknē, Valmierā un Ventspilī), **13,41%** – reģionālās nozīmes autobusu maršrutos un **9,71%** – reģionālās nozīmes dzelzceļa pārvadājumos (skat. tabulu Nr.1).

Tabula Nr.1

### Pārvadāto pasažieru skaits 2022. gadā

Maršruti	Pārvadāto pasažieru skaits	Pārvadāto pasažieru iedalījums pa pārvadājumu veidiem, %	Salīdzinot ar 2019.gadu	Salīdzinot ar 2020.gadu	Salīdzinot ar 2021.gadu
Pilsētas nozīmes maršruti	<b>124 291 849</b>	76.88%	-34.92%	4.85%	26.11%
Reģionālās nozīmes maršruti (autobusi)	<b>21 680 915</b>	13.41%	-26.41%	7.83%	28.63%
Reģionālās nozīmes maršruti (vilcieni)	<b>15 696 804</b>	9.71%	-14.96%	22.13%	42.18%
<b>Kopā</b>	<b>161 669 568</b>	<b>100%</b>	<b>-32.33%</b>	<b>6.71%</b>	<b>27.85%</b>

### Reģionālās nozīmes pārvadājumi ar autobusiem un vilcieniem

2022. gada 12 mēnešos reģionālo maršrutu autobusus un vilcienos kopā tika pārvadāti 37,38 miljoni pasažieru, no kuriem 21,68 miljoni tika pārvadāti reģionālajos pārvadājumos ar autobusiem, bet 15,70 miljoni - ar vilcieniem (skat. attēlu Nr.1).

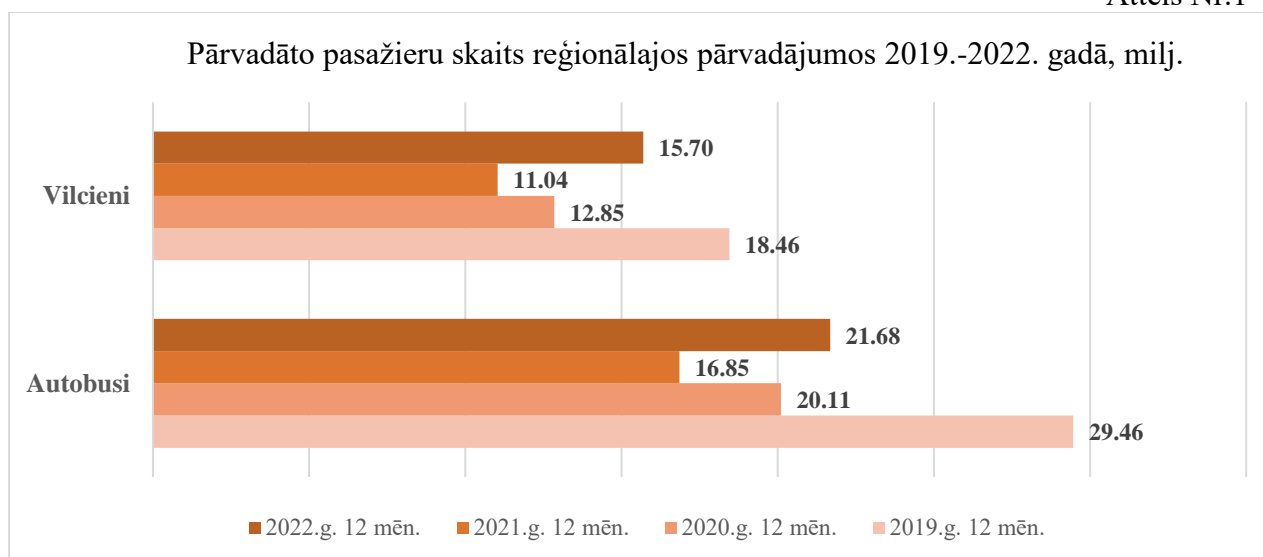
Reģionālajos pārvadājumos ar autobusiem 2022. gadā tika pārvadāti par 26% mazāk pasažieru nekā 2019. gadā, kad tika pārvadāti 29,46 miljoni pasažieru. Savukārt, salīdzinot pārvadājumu apjomu pret analogu periodu 2020. gadā, 2022. gadā pārvadāto pasažieru skaits ir pieaudzis par 8% jeb par 1,57 miljoniem, un attiecībā pret 2021. gadu pārvadāto pasažieru skaits ir pieaudzis par 29% jeb par 4,83 miljoniem pasažieru.

Arī reģionālās nozīmes pārvadājumos pa dzelzceļu 2022. gada 12 mēnešos tika pārvadāti par 15% mazāk pasažieru nekā 2019. gadā, bet attiecībā pret 2020. gadu pārvadājumu apjoms pieauga par 22%, un pret 2021. gadu tas palielinājās par 42% jeb par 4,66 miljoniem.

Analizējot pārvadāto pasažieru skaita rādītājus 2022. gadā, ir secināms, ka pārvadāto pasažieru skaits gan autobusus, gan vilcienos ir pārsniedzis pēdējo divu gadu rādītājus, kas liecina par nozares pakāpenisku atkopšanos no Covid-19 pandēmijas. Vienlaikus varam secināt, ka pārvadāto pasažieru skaits 2022. gadā vēl aizvien atpaliek no pirms pandēmijas laika, piemēram, 2022. gadā dzelzceļa maršrutos pārvadāto pasažieru skaits sastāda 85% no 2019. gada apjoma, bet autobusus – 74% no 2019. gadā pārvadātā pasažieru skaita apjoma.

<sup>1</sup> Informācija par pārvadātajiem pasažieriem apkopota 20.02.2023.

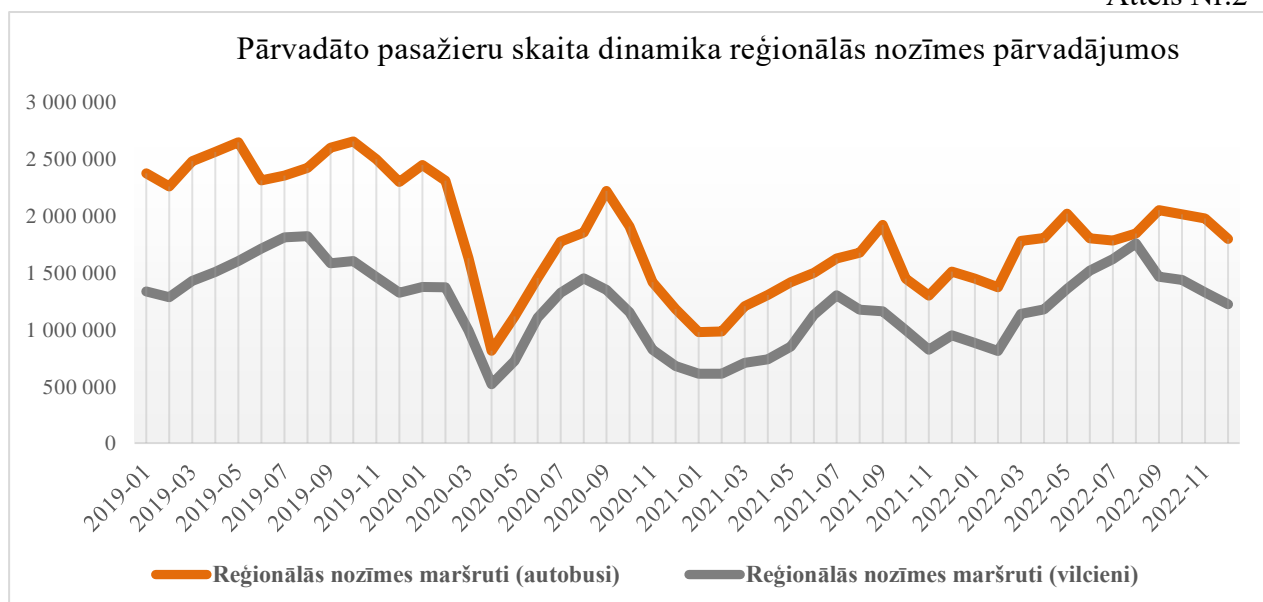
Attēls Nr.1



Vērtējot 2022. gadā reģionālajos autobusu un vilcienu maršrutos pārvadāto pasažieru skaita dinamiku, varam novērot, ka 2022. gadā būtisks pārvadāto pasažieru skaita pieaugums gan autobusus, gan vilcienos ir vērojams līdz ar marta mēnesi, kas ir saistīts ar Covid-19 pandēmijas dēļ noteiktās ārkārtējās situācijas beigām. Līdz ar marta mēnesi arī kopējā pārvadāto pasažieru skaita tendence 2022. gadā reģionālajos pārvadājumos ir bijusi augšupejoša (skat. attēlu Nr.2).

Tāpat, jāatzīmē, ka 2022. gada augustā reģionālajos pārvadājumos pa dzelzceļu tika novērots lielākais pārvadāto pasažieru skaits kopš 2019. gada augusta, savukārt reģionālajos pārvadājumos ar autobusiem lielākā pasažieru aktivitāte 2022. gadā tika novērota maijā un arī septembrī, līdz ar jaunā mācību gada sākšanos.

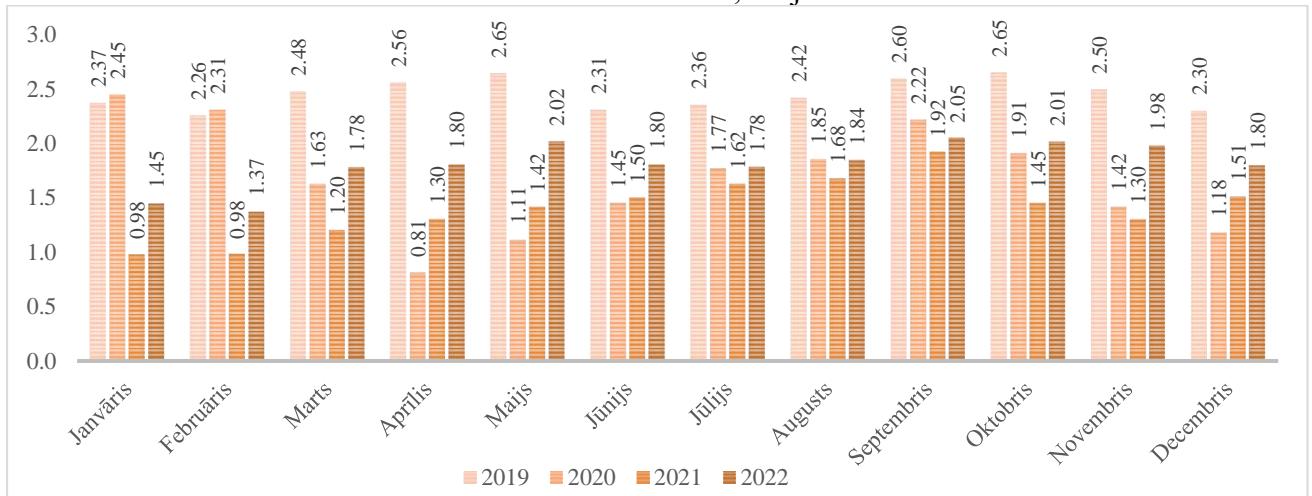
Attēls Nr.2



Reģionālo maršrutu autobusus 2022. gadā straujākais pārvadāto pasažieru skaita pieaugums pret iepriekšējo mēnesi tika novērots marta mēnesī, kad, salīdzinot ar februāra mēnesi, pārvadāto pasažieru skaits pieauga par 30%. Vasaras mēnešos pasažieru skaits nedaudz samazinājās, kas varētu būt saistīts ar atvaļinājuma laiku strādājošajiem un trīs mēnešu ilgā skolēnu vasaras brīvlaika iestāšanos, kad ne vien samazinās pasažieru aktivitāte un mainās pasažieru ikdienas pārvietošanās

paradumi, bet arī reģionālajos pārvadājumos ar autobusiem tiek samazināts reisu skaits (skat. attēlu Nr.3).

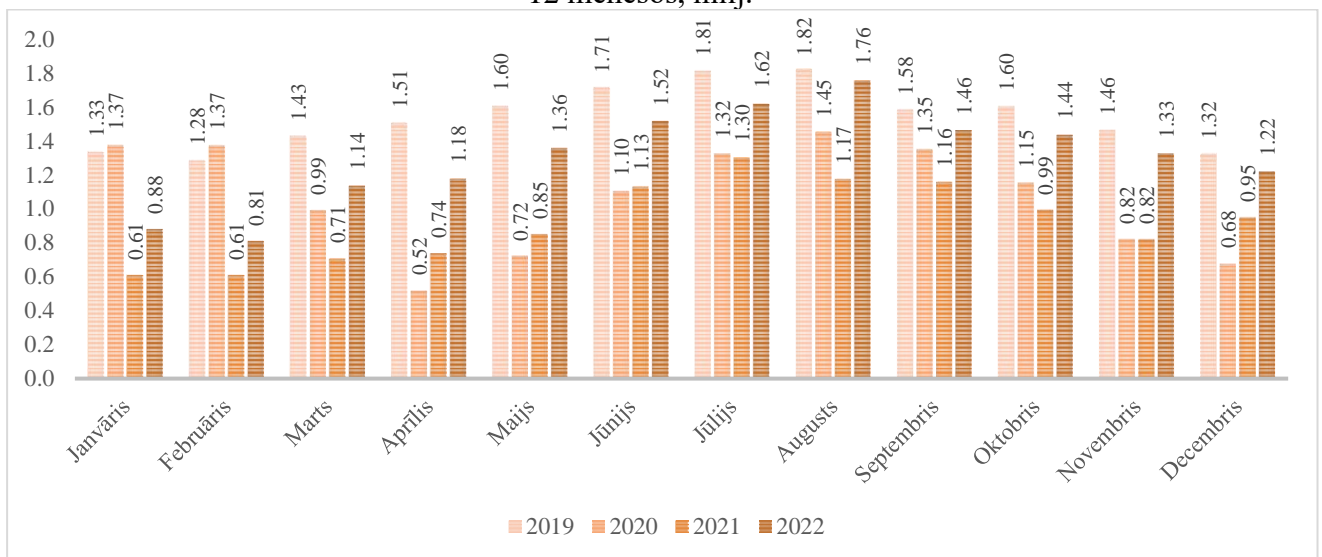
Attēls Nr.3  
Reģionālās nozīmes autobusos pārvadāto pasažieru skaits 2019.-2022. gada  
12 mēnešos, milj.



Pretēji pārvadājumiem ar autobusiem, reģionālās nozīmes vilcienu maršrutos, līdzīgi kā citos gados, lielākā pasažieru aktivitāte 2022. gadā tika novērota vasaras mēnešos. Līdz ar vasaras perioda iestāšanos un laikapstākļu uzlabošanos, vilciens kā pārvietošanās līdzeklis kļūst īpaši pieprasīts vilcienu maršrutos Rīga-Tukums un Rīga-Skulde. 2022.gada vasaras mēnešos (jūnijs – augusts) reģionālajos pārvadājumos pa dzelzceļu tika pārvadāti 4,89 miljoni pasažieru, no tiem maršrutā Rīga-Tukums - 1,89 miljoni un Rīga-Skulde – 0,78 miljoni. Vienā darba dienā augusta mēnesī reģionālajos pārvadājumos pa dzelzceļu tika pārvadāti vidēji 50,3 tūkstoši pasažieru. Arī vasaras nedēļas nogalēs notiekošie pasākumi ir veicinājuši pasažieru pieplūdumu dzelzceļa pārvadājumos (skat. attēlu Nr.4).

Līdz ar rudens atnākšanu un jaunā mācību gada sākumu dzelzceļa pārvadājumos tika novērots pārvadāto pasažieru skaita samazinājums. Salīdzinājumā ar augusta mēnesi pasažieru skaits septembrī samazinājās par 17% un neliela pārvadāto pasažieru skaita rādītāja lejupslīde dzelzceļa pārvadājumos bija vērojama arī līdz 2022. gada beigām.

Attēls Nr.4  
Reģionālās nozīmes vilcienu maršrutos pārvadāto pasažieru skaits 2019.-2022. gada  
12 mēnešos, milj.



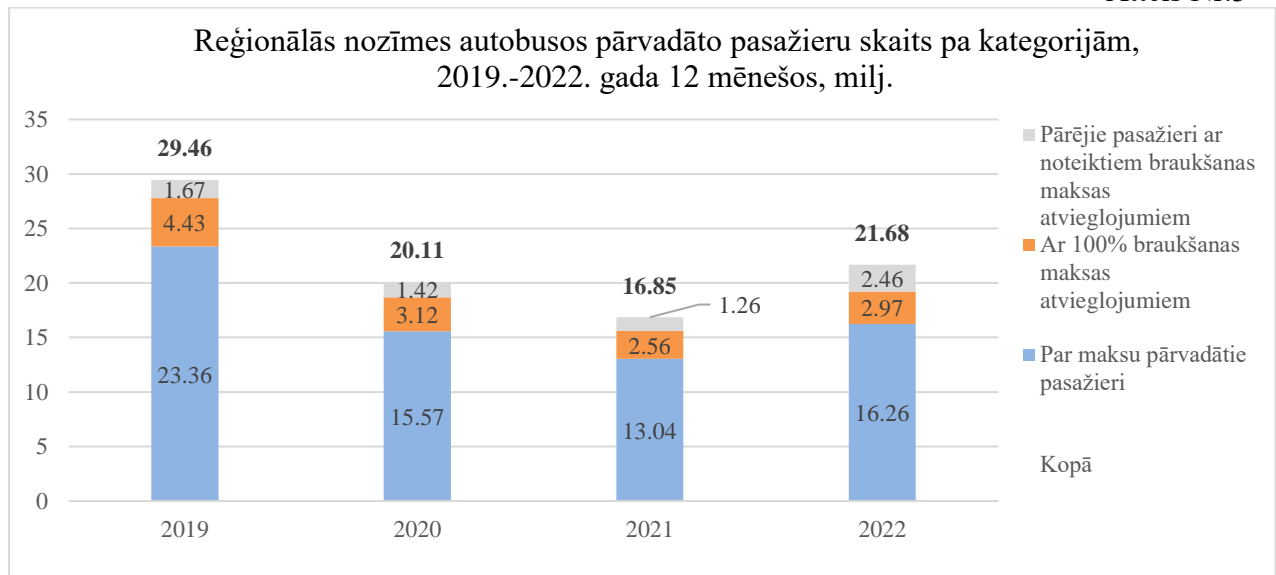
Izvērtējot pasažieru pārvadājumu izmaiņas 2022. gadā, ir secināms, ka straujāks pārvadāto pasažieru skaita pieaugums ir bijis reģionālajos pārvadājumos pa dzelzceļu. Salīdzinājumā ar 2021. gadu, pieaugusi arī vilcienos pārvadāto pasažieru skaita proporcija attiecībā pret citiem pārvadājumu veidiem – 2021. gadā reģionālās nozīmes dzelzceļa maršrutos tika pārvadāti 8,73% no kopējā pārvadātā pasažieru skaita, savukārt 2022. gadā – 9,71%.

Stiprinot dzelzceļa satiksmes nozīmīgumu, kopš 2020. gada nogales vilcienu satiksmē tiek palielināts reisu skaits un atklāti jauni, regulāri vilcienu maršrutu reisi (uz Madonu, Gulbeni, Krāslavu, Rēzekni u.c.), kas ir veicinājis pārvadāto pasažieru apjoma pieaugumu. Vienlaikus tiek samazināts reisu skaits reģionālo maršrutu autobusiem Pierīgā tajās vietās, kur ir iespēja izmantot vilcienu pārvadājumus (Olaine, Jelgava, Salaspils, Jūrmala, Ogre, Sigulda), tādējādi cilvēki ir sākuši vairāk izmantot vilciena satiksmi.

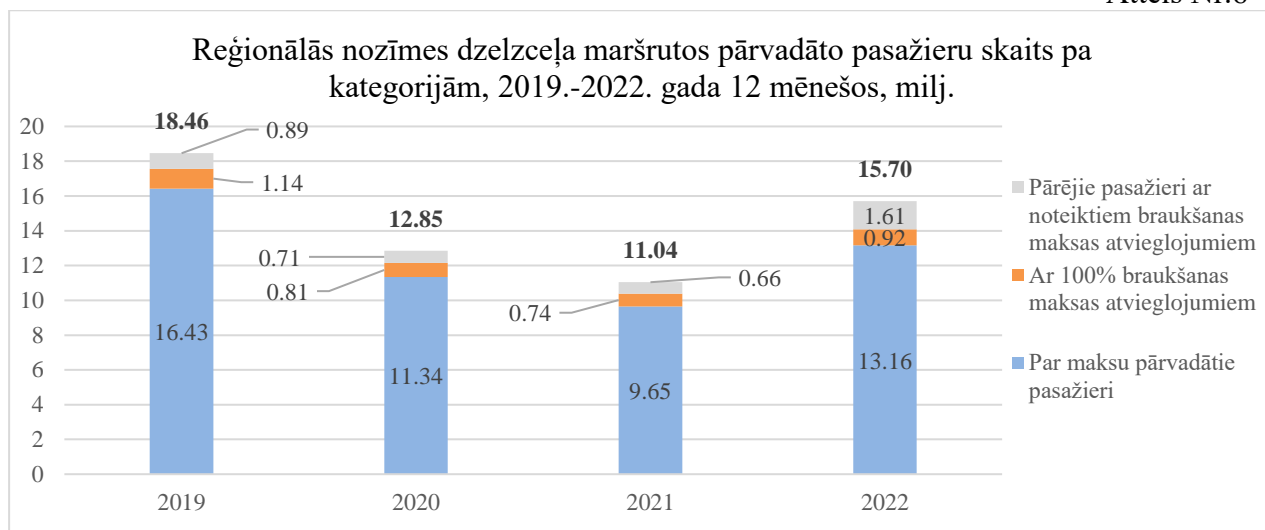
Lielākais pārvadāto pasažieru īpatsvars reģionālo maršrutu autobusos un vilcienos 2022. gadā ir bijuši par maksu pārvadātie pasažieri jeb pasažieri, kuri ir iegādājušies vienreizējās braukšanas maksas biļetes vai abonementa biļetes.

Reģionālās nozīmes autobusu maršrutos no visiem 2022. gadā pārvadātajiem pasažieriem 75% bija par maksu pārvadātie pasažieri, 14% veidoja pasažieru kategorija ar valsts noteiktajiem braukšanas maksas atvieglojumiem 100% apmērā, savukārt 11% sastāda citi pasažieri, kuri saņem noteiktus braukšanas maksas atvieglojumus (tajā skaitā daudzbērnu ģimeņu locekļi, Ukrainas civiliedzīvotāji, bezmaksas maršrutos pārvadātie pasažieri) (skat. attēlu Nr.5).

Attēls Nr.5



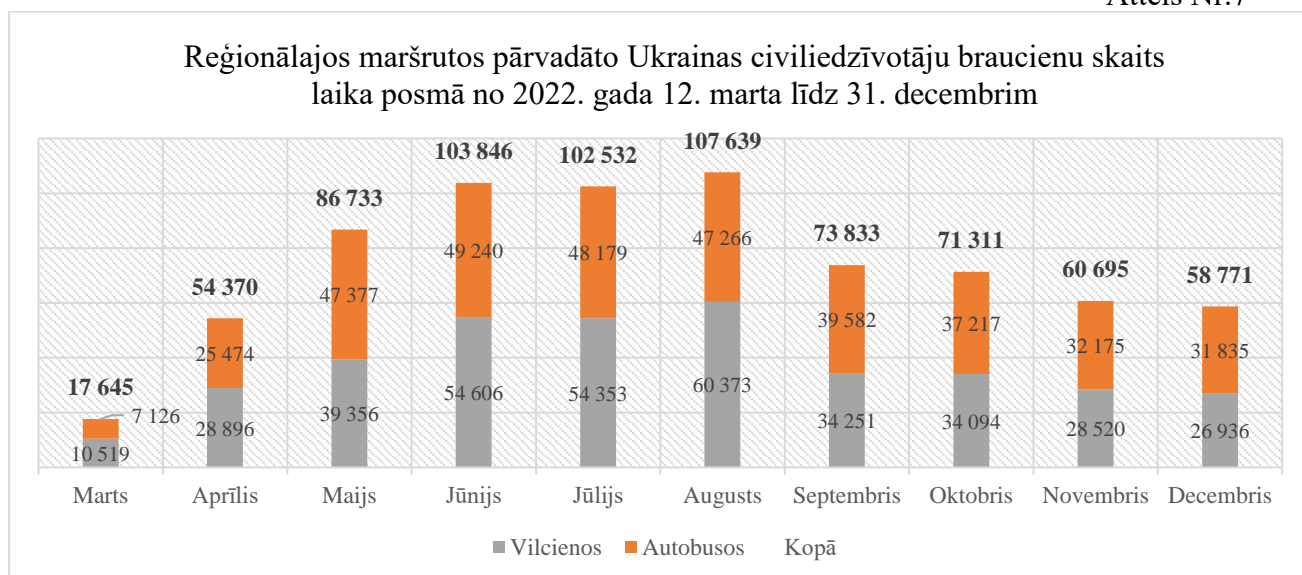
Reģionālās nozīmes dzelzceļa maršrutos no visiem 2022. gadā pārvadātajiem pasažieriem 84% bija par maksu pārvadātie pasažieri, 6% veidoja pasažieru kategorija ar valsts noteiktajiem braukšanas maksas atvieglojumiem 100% apmērā, savukārt 10% sastāda citi pasažieri, kuri saņem noteiktus braukšanas maksas atvieglojumus (tajā skaitā daudzbērnu ģimeņu locekļi, Ukrainas civiliedzīvotāji, bezmaksas maršrutos pārvadātie pasažieri) (skat. attēlu Nr.6).



Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, 2022. gadā ir palielinājies to pasažieru īpatsvars, kuri saņem noteiktus braukšanas maksas atvieglojumus. Tas skaidrojams ar to, ka visā 2022. gada 12 mēnešu periodā tiek izpildīti bezmaksas maršruti un no 2022. gada 12. marta ar braukšanas maksas atvieglojumiem reģionālajos autobusu un vilcienu maršrutos tiek pārvadāti Ukrainas civiliedzīvotāji.

Saskaņā ar valdības lēmumu no 2022. gada 12. marta Ukrainas civiliedzīvotāji, kuri, bēgot no kara, ieradušies Latvijā, reģionālajā sabiedriskajā transportā var braukt bez maksas. Laika posmā no 2022. gada 12. marta līdz 31. decembrim reģionālās nozīmes maršrutos tika pārvadāti 737,4 tūkstoši Ukrainas civiliedzīvotāju, no kuriem 365,5 tūkst. braucieni tika reģistrēti reģionālajos pārvadājumos ar autobusiem un 371,9 tūkst. – vilcienos (skat. attēlu Nr.7).

Ukrainas civiliedzīvotāju pieprasījums pēc sabiedriskā transporta kopš 2022.gada marta ir pieaudzis. Vasaras mēnešos reģionālās nozīmes maršrutos tika pārvadāti vidēji 104,7 tūkst. pasažieru mēnesī, savukārt septembrī pārvadāto pasažieru skaits nokritās līdz 73,8 tūkst. un līdz gada beigām turpināja kristies ar katru mēnesi.



2022. gadā reģionālajos pārvadājumos (autobusus un vilcienos) kopā tika pārvadāti 3,89 milj. pasažieru, kuri saņem valsts noteiktos braukšanas maksas atvieglojumus 100% apmēra, t.i. pirmsskolas vecuma bērni, bērni bāreņi, politiski represētās personas, nacionālās pretošanās kustības dalībnieki, I un II grupas invalīdi, bērni invalīdi un pavadošās personas. Salīdzinot ar

2021. gadu, 2022. gadā šīs kategorijas pasažieru skaits reģionālajos pārvadājumos kopumā ir palielinājies par 18%. Lielākais pieaugums attiecībā pret 2021. gadu ir bijis pasažieru grupai “Bērni bāreņi”, kur vērojams 42% liels pārvadāto pasažieru skaita pieaugums.

Salīdzinot ar periodu pirms Covid-19 pandēmijas, 2022. gadā tika pārvadāti par 30% mazāk pasažieru ar 100% braukšanas maksas atvieglojumiem nekā 2019. gadā, savukārt, salīdzinot ar 2020. gadu, šīs kategorijas pasažieru skaits 2022. gadā bija par 1% mazāks (skat. tabulu Nr.2).

Tabula Nr.2

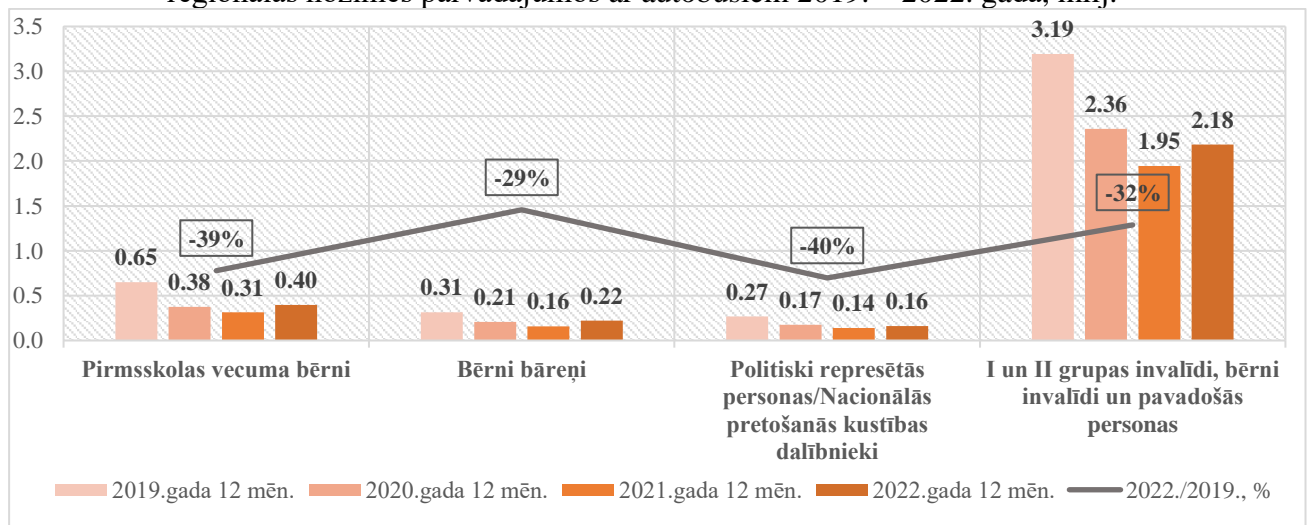
**Pasažieru ar 100% braukšanas maksas atvieglojumiem braucienu skaita izmaiņas reģionālās nozīmes pārvadājumos 2019.-2022. gadā**

	2019. g.	2020. g.	2021. g.	2022. g.	2022./2019., %	2022./2020., %	2022./2021., %
Pirmsskolas vecuma bērni	927 352	536 706	470 896	618 499	-33%	15%	31%
Bērni bāreņi	372 472	249 437	194 288	276 398	-26%	11%	42%
Politiski represētās personas/ Nacionālās pretošanās kustības dalībnieki	357 169	233 344	185 065	214 627	-40%	-8%	16%
I un II grupas invalīdi, bērni invalīdi un pavadošās personas	3 904 083	2 902 408	2 440 943	2 779 035	-29%	-4%	14%
<b>KOPĀ ar 100% BMA</b>	<b>5 561 076</b>	<b>3 921 895</b>	<b>3 291 192</b>	<b>3 888 559</b>	<b>-30%</b>	<b>-1%</b>	<b>18%</b>

Pasažieru kategorijā, kuri saņem braukšanas maksas atvieglojumus 100% apmērā gan reģionālās nozīmes autobusu maršrutos, gan vilcienu maršrutos visvairāk tiek pārvadātas personas ar I un II grupas invaliditāti, bērni ar invaliditāti un to pavadošās personas. 2022. gadā reģionālās nozīmes pārvadājumos ar autobusiem tika pārvadāti 2,18 miljoni šīs pasažieru kategorijas braucēju, bet vilcienos – 0,59 milj. Salīdzinājumā ar pirms pandēmijas periodu 2022. gadā šīs pasažieru kategorijas braucēju skaits vēl joprojām ir krietni mazāks nekā tas bija 2019. gadā – autobusus vērojams 32% samazinājums, bet vilcienos – 16% samazinājums attiecībā pret 2019. gadu (skat. attēlu Nr.8 un Nr.9).

Attēls Nr.8

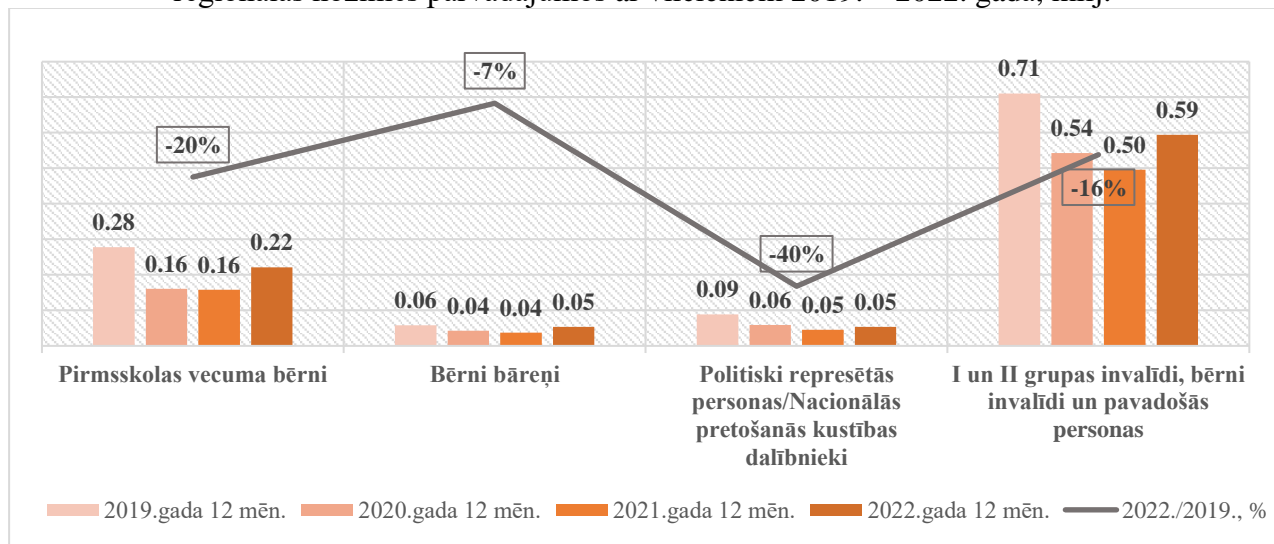
Pasažieru, kuri saņem braukšanas maksas atvieglojumus 100% apmērā, braucienu skaita izmaiņas reģionālās nozīmes pārvadājumos ar autobusiem 2019. – 2022. gadā, milj.



Pasažieru kategorijā ar 100% braukšanas maksas atvieglojumiem vislielākais samazinājums attiecībā pret 2019. gadu ir vērojams pasažieru grupai “politiski represētās personas un nacionālās pretošanās kustības dalībnieki”. Gan autobusu, gan vilcienu maršrutos šīs kategorijas pasažieru skaits šogad ir par 40% mazāks, nekā tas bija 2019. gadā.

Attēls Nr.9

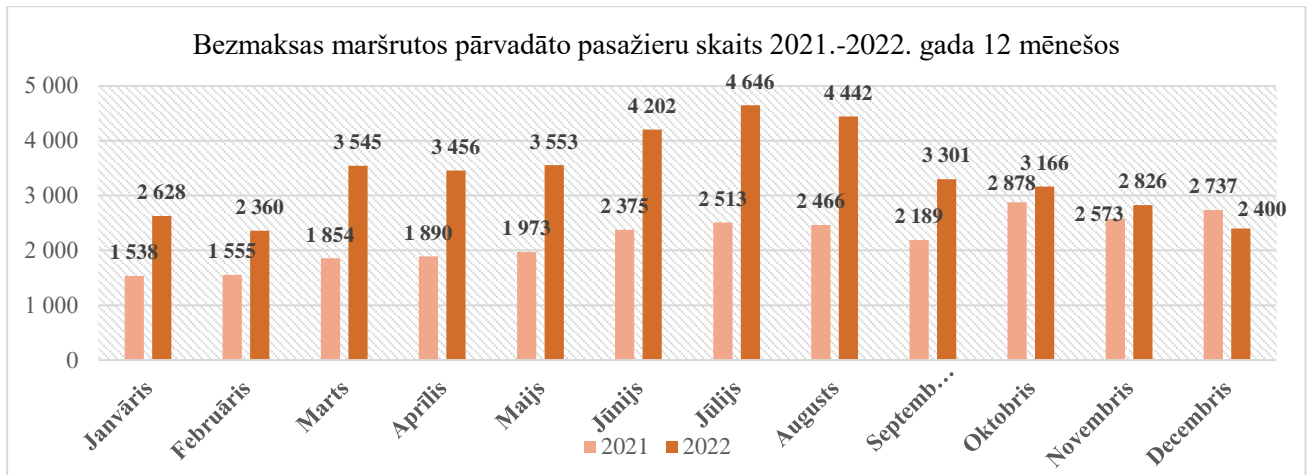
Pasažieru, kuri saņem braukšanas maksas atvieglojumus 100% apmērā, braucienu skaita izmaiņas reģionālās nozīmes pārvadājumos ar vilcieniem 2019. – 2022. gadā, milj.



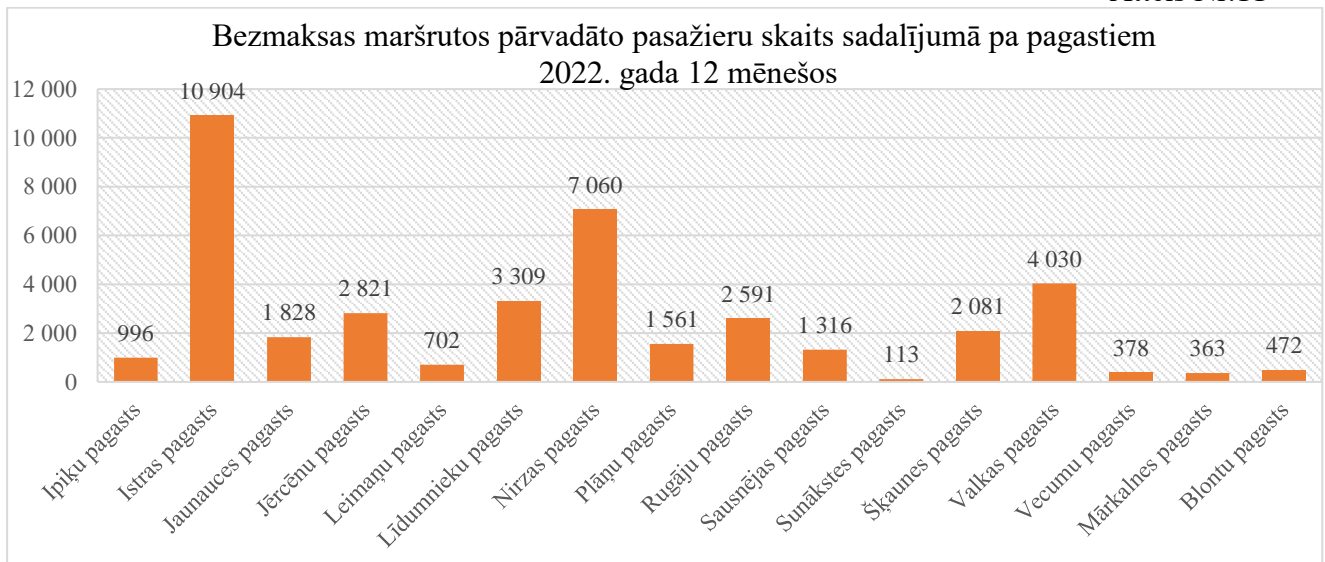
### Pārvadāto pasažieru skaits bezmaksas maršrutos

Lai paaugstinātu sabiedriskā transporta pieejamību un veicinātu iedzīvotāju pārvietošanos ar reģionālo maršrutu autobusiem, no 2021. gada 1. oktobra vairākos Latvijas pagastos tika ieviests bezmaksas sabiedriskais transports. Kopumā 15 maršrutu visos vai atsevišķos reisos sabiedriskā transporta pakalpojumi bez maksas pieejami Alūksnes, Rūjienas, Smiltenes, Strenču, Valkas, Ciblas, Ludzas, Dagdas, Balvu, Rugāju, Viļakas, Jēkabpils, Jaunjelgavas, Ērgļu un Saldus novadā. Papildus iepriekš minētajam, no 2022. gada 1. maija bezmaksas sabiedriskais transports tika ieviests arī Blontu pagastā, bez maksas nodrošinot pasažieru pārvadājumus maršruta Nr.6572 Ludza–Blonti–Degļeva visos reisos.

2022. gads ir bijis pirmais pilnais gads, kurā visa gada garumā tiek izpildīti bezmaksas reisi, un varam secināt, ka kopš bezmaksas maršrutu (reisu) ieviešanas pieprasījums šajos maršrutos ir manāmi palielinājies. 2022. gadā bezmaksas maršrutos kopā tika pārvadāti 40,5 tūkst. pasažieru. Salīdzinot bezmaksas maršrutos pārvadāto pasažieru skaitu 2022. gadā ar 2021. gada datiem, ir secināms, ka pārvadāto pasažieru skaits šajos maršrutos kopš bezmaksas reisu ieviešanas ir palielinājies par 13,9 tūkst. pasažieru jeb par 53% (skat. attēlu Nr.10).



Vislielākais pārvadāto pasažieru skaits bezmaksas maršrutos ir vērojams Istras, Nirzas un Valkas pagastos, savukārt vismazāk pasažieru pārvadāts Sunākstes pagastā.

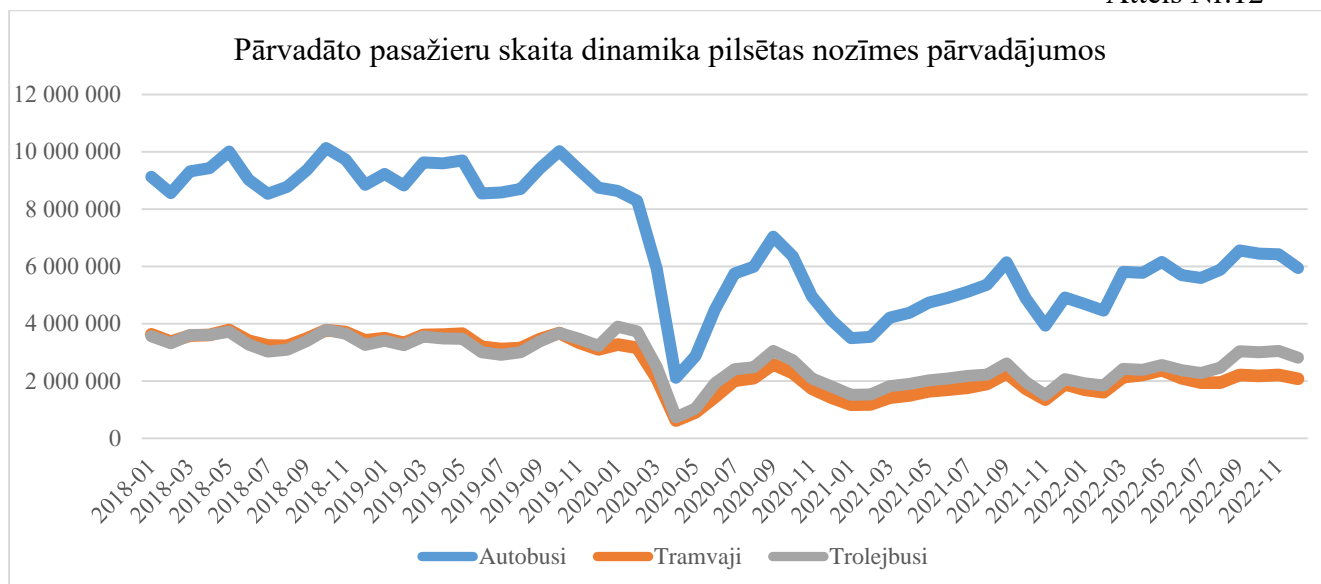


### Pilsētas nozīmes pārvadājumi

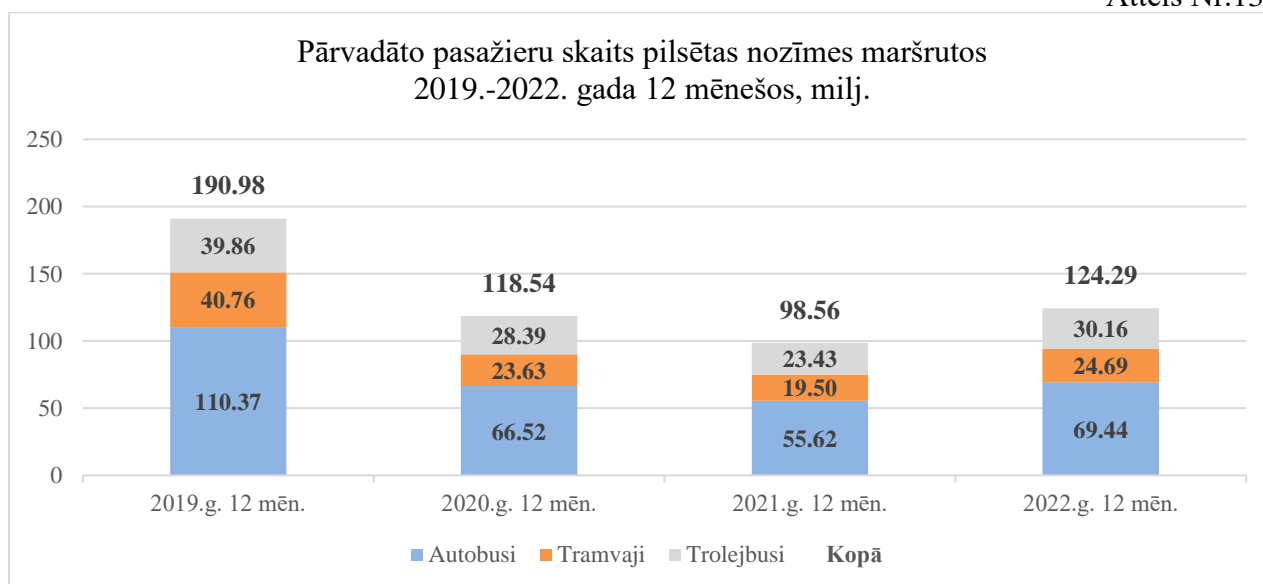
2022. gadā pilsētas nozīmes maršrutos tika pārvadāti 124,29 miljoni pasažieru, kas veido 76,88% no visiem pasažieru braucieniem sabiedriskajā transportā Latvijā šajā periodā. Pilsētas nozīmes maršrutos 2022. gadā tika pārvadāti par 66,69 milj. jeb 35% mazāk pasažieru, nekā 2019. gadā, kad pārvadāto pasažieru skaits gadā sasniedza 190,98 miljonus. Salīdzinot pārvadājumu apjomu 2022. gadā ar 2020. un 2021. gada rādītājiem, pārvadāto pasažieru skaits pilsētas nozīmes maršrutos ir pieaudzis par attiecīgi 5% un 26%.

Pārvadāto pasažieru skaita tendence 2022. gadā pilsētu pārvadājumos ir bijusi augšupejoša, un līdzīgi kā reģionālajos pārvadājumos straujākais pasažieru skaita pieaugums ir vērojams marta mēnesī. Vasaras periodā pārvadāto pasažieru skaits pilsētas nozīmes maršrutos nedaudz samazinājās, bet līdz ar septembra mēnesi Latvijas valstspilsētās tika novērots ievērojams pārvadāto pasažieru skaita pieaugums gan autobusu, gan trolejbusu, gan tramvaju pilsētas nozīmes maršrutos (skat. attēlu Nr. 12).





No visiem 2022. gadā pilsētas nozīmes maršrutos pārvadātajiem pasažieriem 69,44 milj. jeb 56% tika pārvadāti ar autobusiem, 30,16 milj. jeb 24% - ar trolejbusiem, bet 24,69 milj. jeb 20% - ar tramvajiem (skat. attēlu Nr. 13). Jāatzīmē, ka pilsētu pārvadājumi ar trolejbusiem tiek organizēti tikai Rīgas pilsētā, savukārt ar tramvajiem – Rīgā, Liepājā un Daugavpilī.



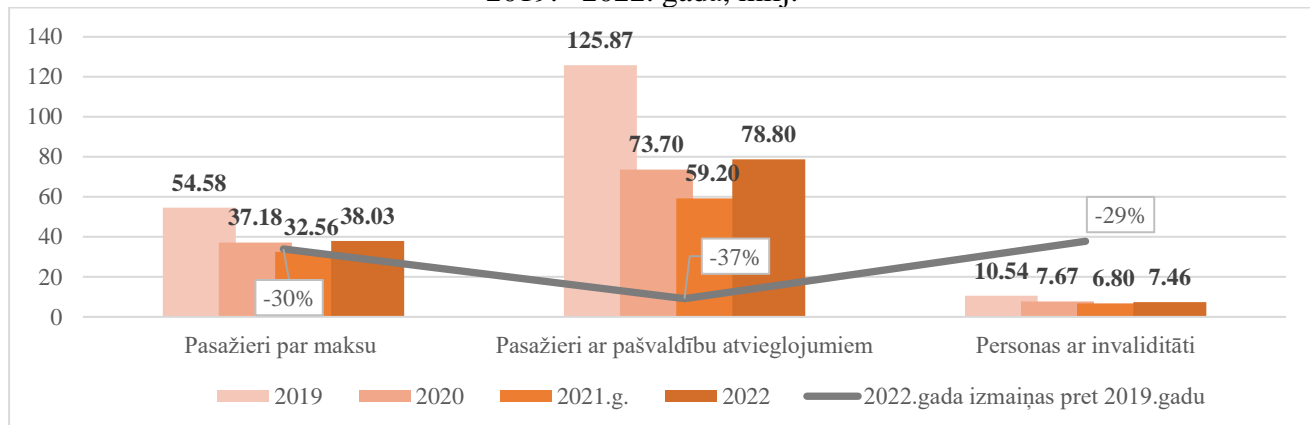
Līdzīgi kā iepriekšējos gados, pilsētas nozīmes maršrutos 2022. gadā visvairāk ir pārvadāti tie pasažieri, kuri izmantojuši pašvaldību noteiktos braukšanas maksas atvieglojumus. To īpatsvars veido 63% no visiem 2022. gadā pilsētas maršrutos pārvadātajiem pasažieriem. Analizējot Autotransporta direkcijas rīcībā esošo informāciju par pilsētas nozīmes pārvadājumiem, secināms, ka vislielākās pārvadāto pasažieru skaita izmaiņas salīdzinājumā ar 2019. gadu pilsētas nozīmes maršrutos ir tieši šai pasažieru grupai. Minētajā kategorijā pārvadāto pasažieru skaits 2022. gadā, salīdzinot ar 2019. gadu, ir samazinājies par 37% (skat. attēlu Nr. 14).

Savukārt salīdzinājumā ar 2021. gadu pasažieru pieaugums ir vērojams visās pārvadāto pasažieru kategorijās – gan kategorijai, kas izmanto sabiedrisko transportu bez atlaidēm, gan

pasažieriem ar pašvaldību noteiktajiem braukšanas maksas atvieglojumiem, gan pasažieriem ar invaliditāti.<sup>1</sup>

Attēls Nr.14

Pārvadāto pasažieru skaita izmaiņas pilsētas nozīmes maršrutos  
2019. –2022. gadā, milj.

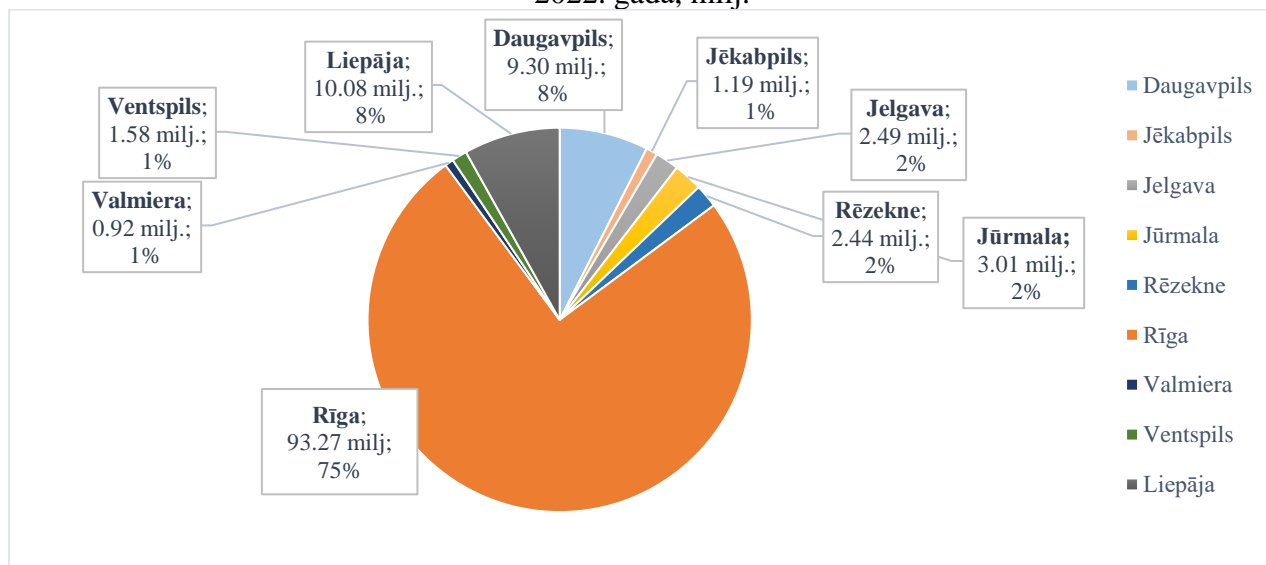


Latvijas galvaspilsētā Rīgā 2022. gadā tika pārvadāti 93,27 milj. pasažieru jeb 75% no visiem pilsētas nozīmes maršrutos pārvadātajiem pasažieriem, 8% jeb 10,08 milj. tika pārvadāti Liepājā un Daugavpilī - 8% jeb 9,30 milj.(skat. attēlu Nr.15).

Salīdzinot ar 2021. gada datiem, ir secināms, ka vislielākais pārvadāto pasažieru skaita pieaugums 2022. gadā ir bijis Liepājā (+38% salīdzinot ar 2021.gadu), Jelgavā (+35%) un Valmierā (+31%).

Attēls Nr.15

Pilsētas nozīmes maršrutos pārvadāto pasažieru skaits sadalījumā pa valstspilsētu pašvaldībām  
2022. gadā, milj.



<sup>1</sup> Personas ar I vai II grupas invaliditāti, personas līdz 18 gadu vecumam ar invaliditāti un persona, kura pavada personu ar I grupas invaliditāti vai personu līdz 18 gadu vecumam ar invaliditāti